

OPONENTSKÝ POSUDOK
habilitačnej práce Mgr. Anny Lašákovej, PhD.
PODSTATA, VÝZVY A TRENDY VEDENIA ĽUDÍ

Na základe vymenúvacieho dekrétu dekana Fakulty managementu, prof. RNDr. Jozefa Komorníka, DrSc. zo dňa 29.05.2013 predkladám posudok predmetnej habilitačnej práce.

Aktuálnosť témy habilitačnej práce:

Pretrvávajúce turbulencie a zmeny vo svetovom ekonomickom prostredí sprevádzané prehlbujúcou sa polarizáciou bohatstva a chudoby, pri súbežnom zintenzívňovaní sociálneho napätia, sú výzvou pre teóriu a prax na hlbšiu identifikáciu príčinných súvislostí, ako aj sociálno-ekonomických a ekologických dôsledkov, najmä však na hľadanie účinnejších postupov riešenia a humánnejších spôsobov prekonávania na všetkých stupňoch riadenia.

Do takto chápaného rámca problematiky smeruje aj posudzovaná habilitačná práca. Obsahovým zameraním teoreticky rozpracúva na mezoúrovni funkčný proces vedenia ľudí ako základný nástroj produkčnej aktivity a dosahovania cieľov organizácie, ktorý ďalej rozvíja v profile novo formujúcich sa trendov hodnotovo orientovaného vedenia ľudí a konkrétne v jeho rozvinutejšej dimenzii humanizácie pracovného prostredia a kultivácie ľudského kapitálu a v optike žiaducejšieho primátu etickej racionality pred racionalitou ekonomickou.

Vo vyššie uvedenom kontexte možno považovať spracovanú tému za vysoko aktuálnu, jednak tým, že teoretické poznatky smerujú k jednému z najvýznamnejších článkov riadenia ekonomiky a spoločnosti - organizačným subjektom, jednak tým, že interdisciplinárnym prístupom rozpracované hodnotovo orientované vedenie predpokladá synergickejšie pozitívne efekty na všetkých úrovniach a vo všetkých sférach ekonomiky a spoločnosti, predovšetkým na úrovni organizácie vo vzťahu k ľudského činiteľovi ako najvýznamnejšiemu funkčnému a produkčnému subjektu v jej rámci. V habilitačnej práci systematizovaná a rozvinutá poznatková báza predstavuje v podmienkach slovenskej vedy prvé komplexnejšie teoretické východisko pre prehĺbenie skúmania, ale tiež pre inšpiráciu a možnú implementáciu aj do výkonnej manažérskej praxe.

Splnenie stanoveného cieľa:

Formulácia hlavného cieľa v profile systematizácie a rozvinutia poznatkov novo profilujúceho sa smeru vedenia ľudí – hodnotovo orientovaného vedenia a v jeho rámci etických konceptov, prehĺbeného v sekundárnych cieľoch o pojmový aparát podstaty a významu vedenia ľudí, kategorizáciu základných procesov spoluutvárajúcich vedenie ľudí, ako aj historickým prierezom základných teórií vedenia ľudí dotvára tému v jej komplexnosti. Možno konštatovať, že v práci postavené primárny a sekundárne ciele sa naplnili. Výzvy pre nové prístupy vedenia ľudí, ako aj pre rozpracovanie témy sú viac-menej implicitne zakomponované v úvodnom rámci práce ako vecný aspekt pozorovania a tiež ako metodický postup riešenia témy (s. 9 a s.13).

Vhodnosť použitých metód, metodológia:

Vzhlľadom na to, že práca je teoreticky profilovaná, adekvátne tomu boli zvolené a použité vedecké metódy s prevažujúcou systematizáciou teoretických poznatkov vo všetkých častiach práce, ich kritickým prehodnotením a rozvinutím o vlastné formulácie a zovšeobecnenia najmä vo 4. a 5. kapitole. V štýle výstavby práce sa prejavuje jasnosť a zrozumiteľnosť. Text

potvrďuje odborné/vecné znalosti autorky, implikujúce poznanie a objektivitu. Z vedeckého i didaktického hľadiska sú cenné syntetické vizuálne prezentácie v obrázkoch a tabuľkách ako prejav premysleného postupu výstavby a komunikačnej kompetencie autorky.

Habilitačná práca je spracovaná v rozsahu 134 strán. K textu sa pripája zoznam použitej literatúry a summary v anglickom jazyku. U časopiseckých zdrojov absentuje ISSN. V rozvinutom úvode sú netradične vysvetlené cieľ, použité metódy, teoretické východiská ako aj výzvy pre koncipovanie práce.

K výsledkom habilitačnej práce: zhodnotenie poznatkovej bázy

Posudzované výsledky habilitačnej práce vrátane záverov v nej obsiahnutých ukázali, že ide o významnú, ale tiež zložitú oblasť vedenia ľudí v súčasnej etape globalizácie svetovej ekonomiky a internacionalizácie obchodovania v jej rámci. Za najvýznamnejší výsledok práce, korešpondujúci k jej názvu považujem konceptuálne posunutie a rozvinutie najnovšieho trendu vedenia ľudí - hodnotovo orientovaného vedenia ako žiaducejšieho a efektívnejšieho smeru v konfrontácii s doteraz uplatňovaným inštrumentálnym prístupom. Je však potrebné dodať, že objektivizovaných argumentov presvedčujúcich o opodstatnenosti a výhodnosti takejto voľby a potvrdzujúcich jej správnosť je pomenej a väčšinou vo sú vo verbálnej rovine. To vysvetľuje aj potrebu ďalšieho skúmania a pozorovania v rôznych organizačných kultúrach a prostredí. Pridanú hodnotu produktu do formujúcej sa poznatkovej bázy o trendoch vedenia ľudí predstavuje kap. 4. 5.,8 pričom výsledky kap. 1.-3 majú hlavne gnozeologický význam s uplatnením vo vzdelávacom procese.

Treba však dodať, že rozpracovaný koncept hodnotovo orientovaného vedenia ľudí a v jeho jadre etických princípov predstavuje vysokú mieru generalizovania zväčša z podmienok organizačnej štruktúry hlavne americkej ekonomiky a tým aj poznatkov americkej proveniencie. Aj keď rozvíja teoretickú bázu v súčasnej etape slovenskej vedy a v určitej miere objektivizuje jej chápanie a postoje k nej v podmienkach mladej slovenskej populácie, som toho názoru a zhodne s autorkou, že sme na začiatku týchto procesov v teórii i v praxi. Spoločnosť ako taká a manažéri v jej rámci musia ešte „dozrieť“ jednak v základnom vnútornom presvedčení na dané otázky, jednak disponovať objektívnymi argumentmi aj ekonomického charakteru pre intenzívnejšie rozhodovanie a synergický postoj či už s vlastníkami a vôbec všetkými zainteresovanými subjektmi v uvedenom smere.

Výsledky habilitačnej práce napomáhajú však rozvoju vedného odboru otvorením a rozvinutím danej problematiky v podmienkach formovania organizačnej kultúry v slovenskej teórii a v praxi, keďže autorov zaoberajúcich sa danou problematikou je podľa citácií pomenej.

Pri obhajobe habilitačnej práce odporúčam prediskutovať nasledovné otázky:

1. Je opodstatnené usilovať o konsenzus v chápaní spoločného dobra pre všetkých, ako jedného z piatich predpokladov hodnotovo orientovaného vedenia ľudí jeho objektivizovaním?
2. Ktoré najvýznamnejšie aspekty zvyšujú závažnosť koncepcie zodpovedného vedenia ľudí vychádzajúcej zo spoločenskej zodpovednosti podnikov v ére globalizácie?
3. V hodnotovo orientovanom vedení ľudí sú závažnejšie argumenty etiky z presvedčenia či zo zodpovednosti?
4. Má význam reflektovať v škále faktorov meniacich proces vedenia ľudí okrem IKT aj atomizáciu organizačnej štruktúry ekonomiky s prevahou MsP a profesionalizáciou pracovných kolektívov?
5. V čom vidí autorka možnosť a nutnosť presadzovania trendu hodnotovo orientovaného vedenia, príp. prekážky jeho uplatňovania v slovenských podmienkach a ktoré aspekty sú v tomto prípade najzávažnejšie?

Závěrečné odporúčanie

Predloženú habilitačnú prácu zameranú na problematiku *podstaty, výziev a trendov vedenia ľudí* odporúčam k obhajobe vzhľadom na to, že prináša systematizované teoretické poznatky o novo formujúcom sa trende hodnotovo orientovaného vedenia ľudí s ich konštruktívnym rozvinutím a s možnou aplikáciou do praxe. V rámci habilitačného konania navrhujem vysvetliť identifikované diskusné aspekty riešenej témy/práce na ktoré v posudku poukazujem.

Zároveň odporúčam, aby po úspešnom obhajovacom konaní bol Mgr. Anne Lašákovej, PhD. udelený vedecko-pedagogický titul „docent“.

Bratislava 20.08.2013

prof. Ing. Valéria Michalová, CSc.
Obchodná fakulta EU Bratislava
Katedra služieb a cestovného ruchu